

## Test M

Tento test vytvorila firma EXAM. Bol použitý na viacerých stredných školách v SR na prijímacích skúškach v máji 2003. Na vypracovanie testu mali žiaci 60 minút.

**M01** Ktoré dve slová sú synonymami slov *absencia* a *skľúčený*?

- ☝ (A) účasť, zronený (B) účasť, malátny  
(C) neprítomnosť, malátny (D) neprítomnosť, zronený

**M02** *Všetci pracovali, len on nič nerobil.*

- ☝ Podčiarknutú časť vety môžeme bez zmeny významu nahradiť frazeologizmom  
(A) križom slamku nepreložil. (B) si zachoval čistý štít.  
(C) mal hlboko do vrecka. (D) sa chválil cudzím perím.

**M03** „Viete, že Kohút má byť vedúcim predajne?“ „To nie je možné! Ved' minulý rok mu dokázali podvody, aj zákazníci sa naňho sťažujú. Ako môžu takého [ ] človeka urobiť vedúcim?“

- ☝ Ktoré slovo sa najlepšie hodí na zakryté miesto?  
(A) renomovaného (B) zdiskreditovaného  
(C) deprimovaného (D) ambiciózneho

**M04** Ktoré z viet obsahujú nespisovné slovo?

- ☝ (1) Prijímačky museli byť odložené pre chrípkové prázdniny.  
(2) Otec vyhlásil, že objednaný pobyt v Grécku musíme zrušiť.  
(3) Balíkovú dobierku sme obdržali v stanovenom termíne.  
(4) Zaujala nás predovšetkým horkastá príchut' mandlí.

**M05** Vymyslené slová *kulob*, *opog*, *keput'* sa skloňujú podľa vzorov: *kulob* – chlap, *opog* – dub, *keput'* – stroj. V ktorej z možností sú všetky tvary týchto vymyslených slov správne?

- ☝ (A) bez kulobu, s opogmi, kepute (B) s kulobmi, od opogou, ku keput'u  
(C) ku kulobom, pri opoge, na keputoch (D) kulobi, k opogom, bez keputi

**M06** V ktorej z možností je v číslovke pravopisná chyba?

- ☝ (A) s dvadsiatym piatym členom, štrnásťkrát zavolať  
(B) spali jedni i druhí, deliteľný siedmimi  
(C) prišli mnohí, päťdesiatdeväť ráz  
(D) obyvatelia siedmich domov, dvoje šiat

**M07** V ktorej z možností je niektoré zo slovies v nesprávnom tvare?

- ☝ (A) prajme si, kujú, mōcť (B) driememe, odošli, nechcú  
(C) zajmú, spiac, plytvajte (D) smiem, piš, chvie sa



**M08** V ktorej vete je použitá nesprávna predložka?

- ☝ (A) Trápi sa pre nič. (B) Stretneme sa u hlavného vchodu.  
(C) Súťaž prebieha mimo vyučovania. (D) Zúčastnil sa na premiére baletu.

**M09** *Vďaka tebe som uspel na skúške. Zaujtra sa rozhodne stretneme. Ahoj!*

- ☝ O každom z tvrdení I – IV rozhodni, či je vzhľadom na uvedený text pravdivé (P) alebo nepravdivé (N).  
(I) Slovo *vďaka* je podstatné meno ženského rodu.  
(II) Druhá veta obsahuje jednu príslovku.  
(III) Slovo *na* je vokalizovaná predložka.  
(IV) Tretia veta pozostáva z jedného citoslovca.



**M10** V ktorých vetách je pravopisná chyba?

- ☝ (1) Vedcov zaujímali spôsoby prímiania potravy u mnohobunkových živočíchov.  
(2) Všetci účastníci sa museli vtom okamihu rozhodnúť pre jednu z alternatív.  
(3) Lesné požiare vznikli v dôsledku tohtoročného nezvyčajného sucha.  
(4) Existujú procesy, ktoré úzko súvisia so vznikom asymetrie.

**M11** V ktorej z možností je niektoré slovo alebo slovné spojenie napísané nesprávne?

- ☝ (A) dedinka na Záhorí, šťastné Vianočné sviatky  
(B) múry Trenčianskeho hradu, štáty v južnej Európe  
(C) študenti Univerzity Mateja Bela, prečítam Rysavú jalovicu  
(D) na Námestí Janka Kráľa, z Nového Mesta nad Váhom

**M12** V ktorých vetách je nesprávna interpunkcia?

- ☝ (1) Veru, bude z teba športovec.  
(2) Milan najlepší žiak triedy, je už prijatý.  
(3) Príď o ôsmej prípadne o deviatej hodine.  
(4) Petra tá vždy vyhráva.

**M13** Koľko čiarok chýba v uvedenej vete?

- ☝ *Našťastie si človek môže lístok kúpiť hneď ráno dokonca ešte predtým než sa otvoria brány paláca a tak si na ňom môže vyplniť hodinu akú chce.*



- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4

**M14** V ktorej z možností sú všetky tri slová správne rozdelené na slabiky?

- ☝ (A) roz-hra-nie, di-é-ta, ne-ú-prím-nosť  
(B) in-di-ví-du-um, pros-peš-ný, šest'-de-sia-ty  
(C) cit-li-vosť, ne-po-zna-ný, vyk-rú-tiť  
(D) prí-sko-čiť, fo-to-a-pa-rát, re-a-li-zmus



**M15** V ktorej z viet sa niektorá zo zakrytých spoluhlások spodobuje?

- (A) Nihto neohadol vzdialenosť.       (B) hčasti to nehvládol.  
 (C) Dneh je čistá ohloha.               (D) Pohkal nás všehkých.

**M16** V hustej trávě okolo cesty sa zrána červenie divý mak.

? O každom z tvrdení I – IV rozhodni, či je vzhľadom na slová v uvedenej vete pravdivé (P) alebo nepravdivé (N).

- (I) Vo vete sa nachádzajú tri prívlastky.  
 (II) Vo vete je jeden holý podmet.  
 (III) Vo vete je príslovkové určenie miesta rozvítené dvoma prívlastkami.  
 (IV) Slovo *zrána* je príslovkové určenie času.



**M17** Ktorá z viet je priradovacím súvetím?

- (A) Pretože sa objavili lupiči, členovia rodín sa striedali pri hliadkovaní.  
 (B) Zima bola nepríjemná, no s príchodom jari záhrada ožila.  
 (C) Pochopiteľne, rodičia mi nič nezazlievali.  
 (D) Opustili sme stredisko, ako sme plánovali.

**M18** Ktorá z viet je jednočlenná?

- (A) Ťažko zo seba vydala slovka.  
 (B) Súmrak pomaly sadá na tichú dedinu.  
 (C) Za rohom sa objavil jeho tieň.  
 (D) Na ceste okolo mohutných skál dunelo.

**M19** O každom z tvrdení I – IV rozhodni, či je pravdivé (P) alebo nepravdivé (N).

- (I) Zápisnica je jedným zo žánrov náučného štýlu.  
 (II) Prvým údajom v žiadosti má byť adresa odosielateľa.  
 (III) Jazykový štýl predstavuje výber slov použitých v slohovom útvere.  
 (IV) Skrátený výťah z odborného textu sa nazýva koncept.

**M20** Anglický vedec dr. Humprey Davy, známy svojimi liečebnými úspechmi, začal v čase krátko po vynájdení teplomeru aplikovať netradičnú metódu: nový prístroj na meranie teploty vložil pacientovi do úst s vysvetlením, že ide o moderný liečebný prostriedok. Pri každej nasledujúcej návšteve lekár znovu aplikoval teplomer do úst pacienta a s radosťou konštatoval, že jeho zdravotný stav sa zlepšuje. Mnohým pacientom nakoniec choroba skutočne pomínula.

Z uvedeného textu vyplýva, že

- (A) Humprey Davy testoval na pacientoch nový prístroj na meranie telesnej teploty.  
 (B) Humprey Davy vnašiel teplomer na meranie telesnej teploty.  
 (C) niekedy môže pacienta uzdraviť samotná viera v liečebný prostriedok.  
 (D) pri liečení niektorých chorôb je dôležité pravidelné meranie telesnej teploty.



**M21** Ku ktorému slohovému postupu je nesprávne priradený útvar?

- (A) opisný slohový postup – objednávka  
 (B) informačný slohový postup – pozvánka  
 (C) rozprávací slohový postup – novela  
 (D) výkladový slohový postup – úvaha

**M22** V nasledujúcom úryvku je poprehadzované poradie viet:

1. Hoci bola úzka, posúval som sa nohami napred.  
 2. Zrazu som po chvíli zacítil, že ma za lýtka schmatli silné ručiská.  
 3. Báľ som sa, že sa zakliesnim medzi skaly v diere a nikdy sa nedostanem von.  
 4. Chvíľu som váhal, no rozhodol som sa do diery vliezť.  
 5. Z hĺbky sa ozvalo čosi, čo by mohol byť aj ľudský hlas.

Keď tieto vety podľa zmyslu zoradíme do správneho poradia, ktorá veta bude predposledná?

- (A) Veta číslo 1.       (B) Veta číslo 2.       (C) Veta číslo 3.       (D) Veta číslo 4.

Otázky M23 – M25 sa vzťahujú na ukážku 1. Pozorne si prečítaj jej text.

#### Ukážka 1

A tak sa lásky rozchádzajú,  
a tak sa majú rozchádzať.

Ako tie vlaky v podjeseni,  
jak autobusy diaľkové.

Keď listy začne zrážať k zemi,  
mrázikom prvým pripravené,  
dážď, vietor, zima –

treba ísť.

Jak v úrodny rok po skončení,  
keď plody sú už hotové.

Dozrelo jedným vrúčne slovo,  
dozrela iným nenávisť.



**M23** Ktoré z uvedených jazykových umeleckých prostriedkov sa vyskytujú v ukážke 1?

- (1) prirôvanie       (2) epiteton       (3) metafora       (4) zdobenina

**M24** Báseň z ukážky 1

- (A) je epickým poetickým útvarom.       (B) obsahuje anaforu (v 1. strofe).  
 (C) má prerývaný rým.       (D) možno zaradiť k prírodnej lyrike.


**M25** Ktoré z uvedených slov je významovo najbližšie k slovu *vrúčne*?

- (A) pokojné       (B) uvážlivé       (C) zmierlivé       (D) srdečné

**M26** Ktoré z uvedených pojmov sú správne vysvetlené?

- (1) óda = oslavná báseň       (2) znelka = lyrická básnická forma  
 (3) evergreen = básnická figúra       (4) poézia nonsensu = nadzmyslová poézia



<p><b>M27</b></p> <p>👍</p>	<p>V každodennom živote často používame [ ] . Napríklad obchod označený palicou ovinutou hadom automaticky spájame s lekárnictvom.</p> <p>Ktoré slovo možno doplniť na zakryté miesto textu?</p> <p>(A) nápisy      (B) skratky      (C) signály      (D) symboly</p>	
<p><b>M28</b></p> <p>👍</p>	<p>Politika či herca môže v živote postretnúť aj horšia vec, než to, že o nich ľudia stále hovoria, a síce to, že [ ] .</p> <p>Ktoré slová možno doplniť na zakryté miesto, aby vznikol aforizmus?</p> <p>(A) s nimi občas prehovoria      (B) im nič nehovoria</p> <p>(C) o nich vôbec nehovoria      (D) ich na niečo nahovoria</p>	
<p><b>M29</b></p> <p>👍</p>	<p>Kto je autorom textu slovenskej hymny?</p> <p>(A) Janko Matúška      (B) Ivan Krasko</p> <p>(C) Alexander Matuška      (D) Janko Kráľ</p>	
<p><b>Otázky M30 – M32 sa vzťahujú na ukážku 2. Pozorne si prečítaj jej text.</b></p>		
<p><b>Ukážka 2</b></p> <p>Spartský vojvodca Pausanius si za víťazstvo v grécko-perzskej vojne vyslúžil slávu a veľkú úctu Grékov. Pausania však táto sláva pokazila, spyšnel a zatúžil po kráľovskej moci. Vedel však, že čestnou cestou sa mu to vo vlastnej krajine nepodarí. Pausanius mal v zajatých niekoľko Peržanov. Hoci mohol za ich prepustenie požadovať vysoké výkupné, prepustil ich bez odmeny, očakávajúc, že perzský kráľ Xerxes tento čin raz patrične ocení. V tejto domnienke začal s Xerxom tajne rokovať, ubezpečoval ho svojou [ ] a vysielal za ním poslov s tajnými správami. V záujme utajenia dal každého posla následne odstrániť.</p> <p>Začal dokonca napodobňovať perzský spôsob života, ktorý považoval za kultivovanejší ako spartánsky, dokonca sa obliekal do perzského kroja. Spartania ho za jeho márnivé a vyzývavé správanie odsudzovali.</p> <p>Pausanius jedného dňa požiadal Argília o zaslanie zapečateného listu do Perzie. V Argíliovi skrslo podozrenie, keďže sa už priveľa poslov nevrátilo domov. Keď sa Argílius dostal do bezpečnej vzdialenosti, list otvoril. Jeho obsah ho presvedčil, že Pausanius je vyzvedač a zradca. O zločinoch Pausania sa napokon dozvedeli aj efori, najvyšší úradníci, a rozhodli, že vinník bude odsúdený na smrť.</p>		
<p><b>M30</b></p> <p>👍</p>	<p>Ktoré z uvedených slov možno doplniť na zakryté miesto ukážky 2?</p> <p>(A) neporaziteľnosťou      (B) oddanosťou</p> <p>(C) bezmocnosťou      (D) bezpečnosťou</p>	



<p><b>M31</b></p> <p>?</p>	<p>O každom z tvrdení I – IV rozhodni, či je vzhľadom na ukážku 2 pravdivé (P) alebo nepravdivé (N).</p> <p>(I) Grécke vojská vedené Pausaniom porazili vo vojne Peržanov.</p> <p>(II) Pausanius prepustil zajatých Peržanov výmenou za tajné informácie od kráľa Xerxa.</p> <p>(III) Pausanius považoval perzský spôsob života za ušľachtilejší a vznešenejší ako spartánsky.</p> <p>(IV) Argílius odhalil, že Pausanius je zradca, a preto ho so súhlasom eforov pripravil o život.</p>	
<p><b>M32</b></p> <p>👍</p>	<p>Ktorý z uvedených frazeologizmov najlepšie vystihuje osud hlavného hrdinu príbehu v ukážke 2?</p> <p>(A) Ako sa do hory volá, tak sa z hory ozýva.</p> <p>(B) Nekrič hop, kým si nepreskočil.</p> <p>(C) Kto do teba kameňom, ty do neho chlebom.</p> <p>(D) Dovtedy sa chodí s džbánom po vodu, kým sa nerozbije.</p>	
<p><b>Otázky M33 – M35 sa vzťahujú na ukážku 3. Pozorne si prečítaj jej text.</b></p>		
<p><b>Ukážka 3</b></p> <p>Drobné živočíchy, voľným okom neviditeľné, sa musia skúmať cez mikroskop. Ten však znižuje intenzitu svetla a na nakrúcanie drobných živočíchov sa musí vytvoriť špeciálne osvetlenie, ktoré živočíchy neohrozí teplom sálajúcim zo svetelného zdroja. [ ] tejto techniky sú vibrácie, pretože aj nepatrný pohyb medzi kamerou a objektom rozostří obraz. Aby sa tomu predišlo, živočích sa umiestni na kraj tzv. optického stola, ktorý predstavuje špeciálnu plochu s kamerou na opačnom konci. V prípade otrasov kamera i objekt vibrujú spoločne a obraz sa nerozostří.</p>		
<p><b>M33</b></p> <p>👍</p>	<p>Ktoré z uvedených slov sa najlepšie hodí na zakryté miesto v ukážke 3?</p> <p>(A) Úskalím      (B) Základom      (C) Podmienkou      (D) Novinkou</p>	
<p><b>M34</b></p> <p>?</p>	<p>O každom z tvrdení I – IV rozhodni, či je vzhľadom na ukážku 3 pravdivé (P) alebo nepravdivé (N).</p> <p>(I) Mikroskop pohlcuje veľa svetla, čím sťažuje filmovanie drobných živočíchov.</p> <p>(II) Snímacia kamera je umiestnená na opačnom konci optického stola ako pozorované objekty.</p> <p>(III) Chvenie optického stola plaší pozorované živočíchy a ich prudké pohyby rozostrejajú obraz.</p> <p>(IV) Použitý zdroj svetla nesmie mať vysoké tepelné účinky.</p>	
<p><b>M35</b></p> <p>👍</p>	<p>Hlavným zámerom uvedenej ukážky 3 je informovať</p> <p>(A) o rôznych formách skúmania pohybu pre ľudské oko neviditeľných živočíchov.</p> <p>(B) o druhoch osvetlenia pri filmovaní drobných živočíchov.</p> <p>(C) o technológii filmovania pre ľudské oko neviditeľných živočíchov.</p> <p>(D) o spôsobe zaostrovania obrazu pri filmovaní pohybujúcich sa predmetov.</p>	